

Pénzügyminisztérium

ÚTMUTATÓ

55 345 03 0000 00 00 Közösségi-civil
szervező szakképesítés

2720-06 Civil társadalom – civil- nonprofit szervezetek

1. vizsgarész

1. vizsgafeladat/szóbeli vizsgatevékenység (10 perc)

2009.

1. Az útmutató célja

- A 2720-06 Civil társadalom, civil-nonprofit szervezetek modul követelményeinek részletező leírása.
- A vizsgakövetelmények teljesítése az egységes értelmezés alapján.

2. Szakmai követelmények

2.1. A szakember által ellátandó munkafeladatok

- Azonosítja a különböző társadalmi jelenségeket.
- Felismeri és azonosítja a különböző társadalmi csoportokat, partnereket.
- Megismeri tevékenységi hatókörének civil/nonprofit önkormányzati szereplőit.
- Azonosítja és megkülönbözteti a civil/nonprofit szervezetek főbb jellemzőit.
- Felismeri és azonosítja az egyes nonprofit szervezetek sajátos szervezeti-működési jellemzőit.
- Meghatározza a konkrét nonprofit szervezeti célok, funkciók, közönségcsoportok, tevékenységek, források kategóriáit.
- Felismeri a szervezet működésének jellemzőit.
- Felsorolja a teljesítménymutatókat.
- Eligazodik az EU intézményrendszerének felépítésében.
- Eligazodik a főbb EU-s pályázatokban.
- Tájékozódik az aktuális társadalmi, gazdasági helyzetről.
- Szakirodalmat, adatbázisokat használ, illetve szövegfájlokat készít és használ.
- Korszerű adathordozókat használ.

2.2. A munkatevékenység során alkalmazott szakmai ismeretek és készségek

Szakmai ismeretek

- Szociológiai alapfogalmak.
- Esettanulmány, interjú, oral-history fogalma.
- Társadalmi csoportok ismerete.
- A nonprofit szervezetek strukturális-működési sokféleségének ismerete.
- A teljesítményértékelés-, mérés főbb modelljeinek ismerete.
- Informatikai, technikai ismeretek.
- Kommunikációs ismeretek.
- Információk gyűjtése és továbbadása.
- Az Európai Unió intézményrendszere.
- Az EU pályázati programjai, a pályázatok felépítése és főbb fogalomrendszerük.

Szakmai készségek

- ECDL 1. m. IT alapismeretek.
- ECDL 3. m. Szövegszerkesztés.
- ECDL 4. m. Táblázatkezelés.
- ECDL 5. m. Adatbázis-kezelés.
- ECDL 6. m. Prezentáció.
- Elektronikus levelezés.
- Köznyelvi beszédképesség.
- Szakmai nyelvű beszédképesség.

- Tárgyalási készség.
- Előadói készség.
- Kommunikációs készség.
- Meghallgatni tudás készsége.
- Dokumentálás.

2.3. Az adott szakma feladatainak ellátásához szükséges szakmaspecifikus módszer-, társas és személyes kompetenciák

Személyes kompetenciák

- Elhivatottság, elkötelezettség.
- Fejlődőképesség, önfejlesztés.
- Pontosság.
- Szorgalom.

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő készség.
- Kapcsolatfenntartó készség.
- Kezdeményezőkézség.
- Nyelvhelyesség.
- Tömör fogalmazás készsége.
- Kommunikációs rugalmasság.

Módszerkompetenciák

- Rendszerező képesség.
- Ismeretek helyén való alkalmazása.
- Emlékezőképesség.
- Információgyűjtés.
- Módszeres munkavégzés.
- Gyakorlatias feladatértelmezés.

3. A szakmai vizsga

3.1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- a) Iskolai rendszerű szakképzésben: a szakképzési programban meghatározott tudásszintmérések és legalább 30 nap időtartamú, összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésének igazolása az utolsó szakképző évfolyam eredményes elvégzését tanúsító, hivatalosan lezárt okiratban. A tudásszintmérést az ajánlott szakképzési programban meghatározottaknak megfelelően jóváhagyott szakképzési program alapján kell lebonyolítani.
- b) A PM által kiadott Útmutató alapján elkészített záródolgozat – előírt határidőre történő – leadása.
- c) A PM által kiadott Útmutató alapján elkészített vizsgaproduktumok - előírt határidőre történő – leadása.

3.2. A szakmai vizsgafeladat

1. vizsgafeladat:

A nonprofit szervezetek strukturális-működési jellemzőire vonatkozó írásbeli vizsgaproduktum önálló elkészítése; egy nonprofit szervezetről készített esettanulmány védése.

3.3. A vizsgafeladathoz rendelt vizsgatevékenység

Vizsgatevékenység: szóbeli

Időtartama: 10 perc (felkészülési idő 5 perc, válaszadási idő 5 perc)

A vizsgaproduktumot a tanuló önállóan (otthon) készíti el, az elkészítés időtartama nem korlátozott.

4. A szakmai vizsgafeladat tartalma

4.1 Az esettanulmány fogalma

Az esettanulmány egy szervezeti folyamat, szolgáltatás, esemény vagy akció rendszerezett leírása, dokumentálása és elemzése, szakmai reflexiója, tények és az élmények elegye.

4.2 Javasolt témák:

- egy konkrét nonprofit szervezet alapításának története
- döntéshozatal és megvalósítás egy konkrét nonprofit szervezetben
- a tagság és az elnökség/tisztségviselők együttműködése és munkamegosztása egy konkrét egyesületben
- egy konkrét nonprofit szervezet külső és/vagy belső kapcsolatrendszere
- munkamegosztás és együttműködés alkalmazottak és önkéntesek között egy konkrét nonprofit szervezetben
- forrásszerzés és küldetés összhangja/ellentmondásai
- teljesítményértékelés egy konkrét nonprofit szervezetben
- stb.

4.3 Az esettanulmány felépítése (a választott témára adaptálni/bővíteni/szűkíteni szükséges!)

a) A tények leírása

- A helyzet ismertetése, amelybe belépünk (a feltárás módszereinek ismertetésén keresztül)
 - = a nonprofit szervezet tágabb és szűkebb társadalmi környezetének leírása
 - = a nonprofit szervezet történeti-, szociológiai- és statisztikai jellegű leírása
 - = a szervezeten belüli viszonyok leírása
 - = a szervezet mentális állapotának, attitűdjének, a közösség önmagáról vallott nézeteinek leírása
- A szervezeti történések ismertetése
 - = a szervezeten belüli szándékok ismertetése (és megokolása)
 - = a beavatkozásra kiválasztott módszerek indoklása és leírása
 - = a szervezeti feltárás eseményei
 - = a szervezeti szükségletek, problémák körvonalazódása
 - = a probléma megoldásra vonatkozó szervezeti elgondolások, tervek ismertetése

- = a tervek megvalósításának folyamata, módja, eseményei
 - = a megvalósítás értékelése, következő tervek irányvonalainak ismertetése
 - A tagság/alkalmazottak/önkéntesek/egyéb érintettek szerepe a folyamat/akció véghezvitelében, a bevonódás mértéke és dinamikája
 - = kiket sikerült megszólítani, kik vállaltak és milyen szerepeket?
 - = létrejöttek-e új szerveződések, s ha igen, hogyan alakították ki közösségi szerepüket?
 - = akcióik, egymáshoz és másokhoz való viszonyuk, vezetőik, döntéseik, partnerségi kapcsolataik stb.
 - A kulcsszereplő(k) szerepének elemzése
 - = hozzájárult-e a probléma felismeréséhez és megoldásához (kezeléséhez), mi volt a szerepe ebben, mit jelentett a számára ez a munka?
 - = előfordult-e, hogy tanácstalan volt, hogy zsákutcába tévedt, hogy egyáltalán nem, vagy csak későn ismerte fel lépéslehetőségeit?
 - = milyen belső feszültségek árán jött rá egy-egy helyzet megoldására?
 - = elegendőnek bizonyult-e szakmai felkészültsége? Kompetensnek érezte-e magát minden helyzet kezelésében?
 - = Voltak-e megfelelő partnerei – kollégák, más szervezetek képviselői?
 - Az újfajta beavatkozás módjának leírása (ha van ilyen), módszertani útmutató készítése
 - A munka akadályai, vagy segítő, váratlan események ismertetése,
 - Befejezett folyamatról van-e szó, vagy még mindig zajlik?
- b) Élmények, reakciók, örömök, ballépések, feszültségek, indulatok, konfliktusok, váratlan elemek, sikerek, kudarcok, csoportdinamikai történések beleszövése a folyamat leírásába.
- c) Tanulságok és következtetések levonása.

4.4 Az esettanulmány terjedelme

8-10 oldal, 2500-2800 karakter szóköz nélkül/oldal. Betűtípus és –méret: Times new roman , 12 pont.

Mellékletként csatolhatók dokumentumok, szerződésminták, formanyomtatványok, elégedettségmérő lapok, reklám-, propaganda- és tájékoztató anyagok stb.

4.5 Egyéb formai előírások

Az esettanulmányt címlappal (név, a képzőhely megnevezése, a szakképesítés és modul megnevezése, a dolgozat címe, dátum) ellátva, oldalsorszámozással, összefűzve, aláírva, nyomtatott formában kell leadni a megadott határidőre.

5. Használható eszközök

A vizsgaproduktum készítése során használható eszközök: nincs korlátozás.

6. A szakmai vizsga értékelése

A szakmai vizsgafeladat %-os értékelését a vizsgaproduktum és a védés során elért teljesítmény 50-50%-a alapján kell meghatározni.

6.1 Az írásbeli vizsgaproduktum: Egy nonprofit szervezetről készített esettanulmány értékelése.

sor- szám	vizsgafeladat szakmai részegységeinek tartalma	maximális összpontszám	Teljesítmény%
1	Tények leírása	40	40 %
2.	Élmények reakciók stb. beleszövése	20	20 %
3.	Tanulságok és következtetések levonása	40	40 %
	Összesen:	100 pont	100 %

Az esettanulmány értékeléséről a képzőintézmény gondoskodik.

6.2 Szóbeli: a vizsgaproduktum védeése

A vizsgaproduktum szóbeli védeése során a következő szempontok alapján max 100%-os teljesítménnyel értékel a vizsgabizottság:

- A prezentáció szakmai színvonala
- A kérdésekre adott válaszok szakmaisága
- Összbenyomás (előadásmód, kommunikációs-készség, meggyőzőkészség, logikus gondolkodás)

6.3 A szakmai vizsgarész eredményessége

A szakmai vizsgarész akkor eredményes, ha a vizsgafeladathoz rendelt vizsgatevékenységet a jelölt legalább 60%-os szinten teljesítette.

6.4 A szakmai vizsgarész értékelése %-osan

1. feladat 100%

6.5 A szakmai vizsgarész értékelése %-osan

Az 55 345 03 0000 00 00 azonosító számú, Községi-civil szervező megnevezésű szakképzéshez rendelt 1. vizsgarész súlya a vizsga egészében.

1. vizsgarész: 20

7. A szakmai vizsga szervezése és lebonyolítása

A vizsgáló és a vizsgát szervező intézmény feladatát a képzést szervező felsőoktatási intézmény határozza meg - beleértve az időpontok, határidők kijelölését, a vizsga dokumentálását.

8. Felmentés a szakmai vizsgarész alól

8.1. Korábbi teljesítés

Az a jelölt, aki a „Civil társadalom, civil-nonprofit szervezetek.” 1. vizsgarész korábbi teljesítését hitelt érdemlően igazolja, mentesül a vizsgarész teljesítésének kötelezettsége alól.

9. Javasolt szakirodalom jegyzéke

A képzés során a tudásszintmérésekhez rendelve

9.1. 1. tudásszintmérő vizsgafeladat:

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest 2002. (megfelelő fejezetei)
- Böhm Antal: A helyi társadalom. CSVMTF Társadalomtudományi és Közművelődési Tanszéke, 1996.
- Girán J – Ligeti Gy.: Szociológiai alapismeretek. Comenius Bt., Pécs 2000.
- Czike Klára –Csizmady Adrien –Ligeti György –Rózsavölgyi Adél: Minden másképpen van. Társadalomismereti olvasókönyv. Új Mandátum, Budapest 2000.

9.2. 2. tudásszintmérő vizsgafeladat:

- Anheier, Helmut – Glasius, Marilies - Kaldor, Mary: Globális civil társadalom, Typotex, 2004.
- Bartal Anna Mária: Nonprofit elméletek, modellek, trendek. Századvég 2005. Budapest (megfelelő fejezetei).
- Czike Klára – Bartal Anna Mária: Önkéntesek és nonprofit szervezetek. Civitalis egyesület 2005. Budapest.
- Pavluska Valéria: A nonprofit szektor. JPTE FEFI, 1999. Pécs (megfelelő fejezetei)
- Szabó Máté: Globalizáció, regionalizmus, civil társadalom. Századvég 2004. Budapest (megfelelő fejezetei)
- Kákai László: Önkormányzunk értetek, de nélkületek. Századvég 2005. Budapest (megfelelő fejezetei)
- Czike Klára – Kuti Éva (2005): Lakossági adományok és önkéntes tevékenységek. Gyorsjelentés a 2004-es felmérés eredményeiről. Budapest, Önkéntes Központ Alapítvány – Nonprofit Kutatócsoport Egyesület.
- Török Marianna – Vincze Krisztina (szerk.): Alapfokú kézikönyv nonprofit szervezeteknek. Budapest, NIOK Alapítvány – Soros-Niok Iroda. 1998. Budapest

9.3. 3. tudásszintmérő vizsgafeladat:

- Czike Klára – Kuti Éva (2005): Lakossági adományok és önkéntes tevékenységek. Gyorsjelentés a 2004-es felmérés eredményeiről. Budapest, Önkéntes Központ Alapítvány – Nonprofit Kutatócsoport Egyesület.
- Daruka Magdolna (2000): A nonprofit szervezetek jellemzői és döntési mechanizmusai. In: Daubner - Horváth– Petró (szerk.): Kultúra-gazdaságtani tanulmányok. Budapest, Aula Kiadó. 76-88. o.
- Kuti Éva (1996): A nonprofit szervezetek szerepe a kilencvenes évek Magyar társadalmában és gazdaságában. = Közgazdasági Szemle. 11. 905-919. o.
- Pavluska Valéria (2006): A nonprofit szervezetek struktúrais-működési jellemzői. PhD. Értekezés megfelelő fejezete. (Kézirat, publikálás folyamatban)
- Pavluska Valéria (2006): Teljesítménymérés és teljesítményértékelés a nonprofit szervezetekben. = Tudásmenedzsment. 7. 1. 24-36. p.
- Salamon, Lester M. - Anheier, Helmut K. (1995): Szektor születik. A nonprofit szektor nemzetközi összehasonlításban. Budapest, Nonprofit Kutatócsoport.
- Török Marianna – Vincze Krisztina (szerk.) (1998): Alapfokú kézikönyv nonprofit szervezeteknek. Budapest, NIOK Alapítvány – Soros-Niok Iroda.

9.4. 4. tudásszintmérő vizsgafeladat:

- Bartal Anna Mária: Nonprofit elméletek, modellek, trendek. Századvég 2005. Budapest (3. fejezet).
- Blahó András – Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézménye Aula Kiadó, Budapest 2001.
- Sipos Katalin: Európai Unió – civil társadalom – nem kormányzati szervezetek. 2003. <http://www.emla.hu/nosza/kutatas/eungok01129.doc>
- Forman Balázs: Az Európai Unió strukturális és előcsatlakozási alapjai. Budapest: Európai Bizottság Magyarországi Delegációja. 2003.
- Zongor Attila (szerk): Kultúra és az Európai Unió – tanulmánykötet, Kultúrpon Iroda, 2005. (Nonprofit szervezetek fejezet)
- Bódi Gábor: Versenyhelyzetben. Századvég 2003. Budapest.
- <http://www.eu2004.hu>
- <http://www.esf.hu>
- <http://www.nonprofit.hu/eu/erdekkepvisolet/egy/12.html>
- <http://www.meh.hu/szervezet/kormkommkozp/eukommunikacio/eukomm20040519.html>
- http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/ong/en/inform.htm
- http://europa.eu.int/comm/europeaid/index_en.htm
- http://europa.eu.int/comm/echo/en/index_en.html
- <http://www.ces.eu.int/pages/en/home.htm>